Jivayatra

जीवयात्रा

Document Information

Text title : Jivayatra

File name : jIvayAtrA.itx

Category : misc, vedAnta

Location : doc_z_misc_general

Author : Jnananda Bharati

Transliterated by : NA

Proofread by : NA

Latest update : August 5, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

August 5, 2025

sanskritdocuments.org

जीवयात्रा

ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः

नित्यानन्दसुखं पदं सुविमलं प्राप्तुं समीहायुताः
सर्वे जन्मभृतः सदा व्यसनिनस्तत्स्थानसम्मार्गणे ।
एवं सत्यपि साध्यसाधनयुगं सम्यङ्ग जानन्ति ते
न प्राप्ता अधुनापि सौख्यपदवीं स्वाभीष्टरूपां यतः ॥ १॥

तत्प्राप्त्यै प्रभुसम्मितापि कृपया त्रय्यन्तसारान्विता
वल्ली काठकमध्यगा कविसमं प्रोत्साहयन्ती नरान् ।
एवं साधनकल्पनां रचयते सन्मार्गगानां सतां
तद्विष्णोः परमं पदं च सहसा गन्तुं मनीषावताम् ॥ २॥

आत्मानं रथिनं ब्रवीति निगमो बुद्धिं च तत्सारथिं
देहं स्यन्दनमिन्द्रियाणि तुरगान् शब्दादि तद्गोचरम् ।
चेतः प्रग्रहमादरेण य इमान् वश्यांस्तनोत्यात्मवान्
तस्यैवाप्यमिदं पदं सुखघनं पारं परं ह्यध्वनः ॥ ३॥

प्राप्यं तत्परमं सुखं हि मुनयो मोक्षं समाचक्षते
जीवेशानजगद्विशेषरहितं ज्ञानैकसाध्यं ध्रुवम् ।
येनात्मन्यतिरोहितः स्वमहिमानन्दात्मको भासते
मिथ्याध्यासमतिश्च येन गलति ज्ञानं तदेवामलम् ॥ ४॥

आस्तिक्यं दृढमूलमेव मनुजः सम्पादयत्वादितः
कर्माचारयुतस्ततश्च भवतु स्वर्गादिभोगेच्छया ।
स्वर्गादावपि च क्रमेण गमितो नैराश्यमेवास्थिरे
नित्यानित्यविचारणे स्वधिकृतस्तत्त्वं समन्विच्छतु ॥ ५॥

ज्ञानाप्तेः परिपन्थिनौ किल मलो विक्षेपदोषस्तथा
चेतोनिष्ठमहारिपू प्रथमतश्चोन्मूलनीयौ यतः ।
कामं दूरमपास्य कर्मनिरतो मालिन्यरिक्तस्ततः

चित्तैकाग्र्यसुसिद्धये च भजतां निष्कामनोपासनम् ॥ ६॥

कर्मोपासनतो विशुद्धहृदयस्तत्त्वार्थसंसिद्धये
स्वाचार्यं परिचर्य शास्त्रविधिना तस्माच्च विद्यां पराम् ।
श्रुत्वा संशयनुत्तये च मननं स्थाम्ने निदिध्यासनं
अभ्यस्य क्रमशः समाधिनिलयः प्राप्नोतु शान्तिं ध्रुवाम् ॥ ७॥

ब्रह्मज्ञोऽपि स वासनाक्षयमनोनाशौ विधाय क्रमात्
स्वात्मारामपरोऽनिशं सुखघनो मुक्तः स जीवन्नपि ।
प्रारब्धे क्षपिते च देहविलये मुक्तिं विदेहाङ्गतः
सच्चित्सौख्यमये ह्युपाधिरहिते मज्जत्वपारे परे ॥ ८॥

इत्थं वेदवचोभिरेव नियते मार्गे वयं यात्रिकाः
धर्माख्ये च सनातने कृतपदा वर्णाश्रमाचारिणः ।
गच्छामः क्रमशश्च मोक्षपदवीमानन्दरूपां यथा
श्रद्धाभक्तिमतस्तथा धृतियुतानस्मान् विदध्याद् गुरुः ॥ ९॥

इति ज्ञानानन्दभारतीविरचिता जीवयात्रा सम्पूर्णा ।

Jivayatra

pdf was typeset on August 5, 2025

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*